

No 105.

Kalendarzyk tygodniowy:

Piąt. św. Weroniki P.
Sob. 7-miu braci Męcz.
Niedz. św. Jana z Dukli.
Pon. św. Jana Gwałb.
Wt. św. Małgorzaty P. M.
Śr. św. Bonawentury B.
Czw. św. Apostołów.

Wschód słońca: godz. 3 m. 50
Zachód słońca: godz. 8 m. 20
Długość dnia: godz. 16 m. 31

Geny prenumeraty:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ - „ 50

Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70

ZAGRANICĄ:

Miesięcznie „ 1 „ 10

Redakcja

w Łodzi,

ul. Przejazd № 8.

Nr. telefonu 593.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Piątek, dnia 9 lipca 1909 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Pabianicach u p. Teodora Minko;
w Zgierzu, w aptece p. Patka; w Tomaszowie u p. Teodora Hilla.

CENA OGŁOSZEŃ: „Nadesłane“ na 1-szej stronie 50 kop. za wiersz. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1/2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

Budżet państwowy na rok 1909.

W dniu 14 października 1908 roku minister skarbu wniósł do izb prawodawczych: Dumy i Rady państwa projekt budżetu państwowego dochodów i rozchodów.

W projekcie budżetu minister skarbu obliczył:

dochody zwyczajne	2,476,977,241 rb.
dochody nadzwyczajne	1,700,000 rb.

Razem	2,478,677,241 rb.
rozchody zwyczajne	2,472,132,044 rb.
rozchody nadzwyczajne	159,263,451 rb.

Razem 2,631,495,495 rb.

Brakujące dla całkowitego pokrycia rozchodów 152,818,254 rb. zamierzano osiągnąć drogą operacji kredytowych.

Izby prawodawcze, rozważywszy budżet, dokonały w nim całego szeregu zmian.

Przedewszystkiem dochody zwyczajne izby prawodawcze zmniejszyły o 18,236,259 rb. i określily wysokość ich na sumę 2,458,740,982 rb.

Największą redukcję, a mianowicie o 17,325,000 dokonano na rachunku dochodu z eksploatacji kolei skarbowych. O znaczną sumę (16,592,000) zredukowano również dochody od skarbowych operacji wódczanych. Dalej zredukowano dochody: z akcyzy od napojów i drożdży o 2 miliony rubli, z poczty — o 1,457,100 rb., z telegrafów i telefonów — o 1,470,000 rb., z akcyzy od tytoniu o 1 mil. rb.

Z drugiej zaś strony Duma oraz Rada państwa powiększyła niektóre dochody, a mianowicie: opłaty od przekazania nieruchomości powiększono o 4 mil. rb., z akcyzy od cukru — o 3,500,000 rb., z opłat stemplowych — o 3 miliony rb., z podatku przemysłowego — 2,5 mil. rb., z akcyzy od podatków naftowych — o 2 mil. rb., dochód ze sprzedaży drzewa — 1,519,000 rb., dochody od różnych przemysłów — o 2,019,491 rb. Oprócz tego do budżetu włączono ustanowiony przez prawo z dnia 31 marca 1909 roku dochód z akcyzy od gilsz i bibulki do papierosów. Dochód z tej akcyzy, od wejścia jej w życie, tj. od dnia 14 maja 1909 roku, obliczono na sumę 700,000 rb. Wreszcie, w niektórych innych pozycjach dochodu dokonano powiększeń na sumę ogólną 2,369,350 rb.

Dochody nadzwyczajne powiększono o 348,1200 rb., które powinny wpłynąć do skarbu, jako zwrot pożyczek, wydanych ziemstwu dla organizacyi sprzedaży zboża ludności potrzebującej po cenie zakupu. Suma ta powinna była, na zasadzie praw z dnia 3-go stycznia 1907 roku, oraz 14 marca 1908-go roku, wpłynąć do skarbu państwa w r. 1908, lecz w rzeczywistości wpływa do skarbu dopiero w r. b.

W preliminarzu ministerium komunikacji zredukowano kredyty na nowe roboty i remont dróg wodnych i szosowych o sumę 1,116,802 rb., wydatki na eksploatację kolei skarbowych zmniejszono o 5,035,980 rb., wydatki, związane z powiększeniem się ruchu — o 6,167,732 rb., na ulepszenie skarbowych kolei żelaznych — o 3,483,001 rb., pozatem redukcye na innych pozycjach preliminarza ministerium komunikacyi wynoszą wogóle 988,518 rb.

W preliminarzu ministerium skarbu zmniejszono o 3,507,000 rb. kredyt na zakup i dostawę spirytusu; redukcye na innych pozycjach tego preliminarza wynoszą 338,575 rb. Oprócz tego Duma proponowała zmniejszenie o 500,000 rb. kredytu na zapomogi dla kuratorów trzeźwości. Jednak wskutek różnicy zdań, jaka wynikła w przedmiocie tym pomiędzy Radą państwa a Dumą, kredyt ten pozostawiono w budżecie na zasadzie art. 13 „przepisów o porządku rozważania budżetu państwowego dochodów i rozchodów oraz o dokonywaniu ze skarbu rozchodów, w budżecie nie przewidzianych“. (Zb. praw t. I, część 2-ga, wyd. 1906 roku).

W preliminarzu ministerium handlu i przemysłu zmniejszono kredyty na budowę i remont gmachów departamentu górnictwa o 2,261,081 rb.; redukcye na innych pozycjach tego preliminarza wynoszą 562,743 rb.

Preliminarz ministerium marynarki zmniejszono wogóle o 3,266,892 rb.

Co się tyczy sprawy redukcji kredytów na budowę okrętów, nie osiągnięto porozumienia pomiędzy izbami prawodawczymi co do sumy 3,400,000 rb., którą Duma proponowała wykresić z budżetu, oprócz 500,000 rb., na której wykreślenie zgodziły się obie izby. Wobec tej różnicy poglądów, zastosowano art. 13 wyżej wzmiankowanych przepisów i sumę 3,400,000 rb. w budżecie zachowano.

Preliminarz ministerium spraw wewnętrznych zredukowano o 1,766,166 rb., z czego lwia część (1,148,829 rb.) przypada na rachunek utrzymania miejscowych instytucyj policyjnych.

Rozchody zwyczajne w preliminarzu ministerium wojny zredukowano o 4,346,766 rb.

Redukcye dokonane w preliminarzach innych departamentów wogóle wynoszą 1,983,871 rb.

Co się tyczy rozchodów nadzwyczajnych, to redukcye, dokonane przez izby prawodawcze, są następujące: a) kredyt na subsydia dla Towarzystw kolei żelaznych zmniejszono o 400,000 rb.; b) kredyt na badania i budowę nowych kolei skarbowych zmniejszono o 924,390 rb., wreszcie c) kredyt na pilne potrzeby portów i floty czarnomorskiej zredukowano o 297,000 rb.

Wreszcie, Duma państwowa proponowała włączenie do rubryki rozchodów nadzwyczajnych kredytu w sumie 350 mil. rb. na pokrycie zobowiązań krótkoterminowych skarbu państwa (300 mil. rb.) oraz obligów skarbu państwa, podlegających konwersyi w r. 1909 (50 mil. rb.). Jako ekwi-

walent tej sumy, Duma proponowała umieszczenie w dochodach nadzwyczajnych 50 mil. rb., jako dochód z emisji nowych obligów skarbu państwa, oraz sumę, osiągniętą z realizacji zaciągniętej na zasadzie prawa z dnia 19-go grudnia 1908 roku 4 i pół proc. pożyczki na sumę 300 mil. rb. Rada państwa nie zgodziła się na propozycję Dumy, wychodząc z tego założenia, że w danym wypadku chodzi tylko o zamianę jednych wartości przez inne, t. j. o taką operację, która w Rosyi do budżetu nie bywa wciągana i która dokonywa się w porządku kasowym, jako zwykła zamiana jednych wartości przez inne, nie wywierająca wpływu na ostateczne wyniki budżetu. Ponieważ porozumienie pomiędzy Dumą a Radą państwa nie zostało osiągnięte, i tym razem zastosowano art. 13 przepisów o porządku rozważania budżetu: wyżej wspomnianej sumy 350 mil. rb. zupełnie nie wpisano do budżetu ani po stronie dochodów, ani po stronie rozchodów.

Niezależnie od tych zmian w budżecie, instytucje prawodawcze uznały za konieczne przenieść niektóre kredyty z rubryki rozchodów nadzwyczajnych do rubryki rozchodów zwyczajnych na sumę 12,128,000 rb., z tego w preliminarzu ministerium wojny 7,643,000 rb., a w preliminarzu ministerium marynarki — 4,485,000 rb.

Wogóle dochody zwyczajne obliczono z przewyżką 9,206,065 rb. nad rozchodami zwyczajnymi.

Dla pokrycia rozchodów nadzwyczajnych, oprócz przeznaczenia na ten cel przewyżki dochodów zwyczajnych nad rozchodami zwyczajnymi (9,206,065) oraz spodziewanych wpływów nadzwyczajnych (5,181,200 rb.) brak 131,126,796 rb. Niedobór ten pokryty zostanie 4 i pół proc. pożyczką, emitowaną na mocy Ukazu Najwyższego z dn. 14 (2) stycznia r. 1909.

Ogólne więc zestawienie budżetu państwowego dochodów i rozchodów państwowych na r. 1909 przedstawia się w ten sposób:

Dochody państwowe.

№ porządkowy	I.	
	Dochody zwyczajne.	Ruble
1.	Podatki bezpośrednie	193,882,233
2.	Podatki pośrednie	523,758,290
3.	Cła	140,708,578
4.	Regalia państwowe	806,488,300
5.	Majątki i kapitały skarbu	686,669,659
6.	Alienacje dóbr skarbowych	1,026,323
7.	Opłaty wykupne	570,700
8.	Zwrot wydatków skarbu państwa	92,868,068
9.	Inne dochody	13,768,921
	Dochody zwyczajne	2,458,740,982

II.

Dochody nadzwyczajne.

10.	Wpłaty do Banku Państwa na czas wieczysty	1,700,000
11.	Zwroty sum, wydanych ziemstwu na organizację sprzedaży	

wiedział, że za lat kilka park ten będzie „oazą” tego kąta w Zagłębiu.

Obecny zarząd Towarzystwa Artystycznego składa się z 3 osób, a mianowicie: prezesem Towarzystwa jest p. Mirecki, wice-prezesem p. Raźniewski, sekretarką p. Szczotkowska, a dalej pp. Sztachelski, Jankowski, Pieczyński, pani Karney, p. Siwczyński i pani Auowa.

Towarzystwo dzieli się na pięć sekcji, a mianowicie: biblioteczną, zabaw, odczytową, artystyczną i gospodarczą. Każda z nich ma swego przedstawiciela, który przed całym zarządem odpowiedzialny jest za działalność danej sekcji.

Do tej pory w sali Towarzystwa dla członków tegoż odbyły się trzy odczyty, a mianowicie: d-ra Falkowskiego o „Wyspiańskim”, p. Karney o „Farysie Mickiewicza” i inż. Minkiewicza: «O pozytywizmie». Prócz tego odbyło się przedstawienie dziecięce na Towarzystwo oświatowe w Czeladzi.

Niezależnie od Towarzystwa czynione są kroki celem utworzenia w „Saturnie” domu ludowego, którego brak odczuwać się tam daje.

Towarzystwo Artystyczne stara się uprzyścić członkom swoim wszelkie rozrywki, więc: godzina gry bilardowej kosztuje 20 kop., a abonament miesięczny w bibliotece i czytelnicy, w której znajdują się około 500 tomów i wszystkie pisma w kraju wychodzące, za ledwie 30 kop. miesięcznie.

W końcu lipca odbędzie się dla członków Towarzystwa odczyt p. Władysława Skupa „O trzęsieniu ziemi w Messynie”.

Wybory w gminie ewangelickiej.

Czytamy w „Przeglądzie Porannym”:

Istniejący w Królestwie kościół ewangelicko-augsburski, lub ściślej mówiąc, ewangelicko-niereformowany, posiada wiekową tradycję, sięgającą epoki — Reja, Łaskiego i Warszawickiego. Ustrój jego — podobnie jak wszystkich kościołów protestanckich — jest demokratyczny.

Najwyższą władzą jest zebranie ogólne członków wyznawców, którzy wybierają zarząd — kolegium. Dla rozpatrywania spraw zborowych wprowadzono zwyczaj zwoływania nie zebrań ogólnych, lecz ad hoc wybranych pełnomocników ogólnego zebrania, stanowiący t. zw. Komitet zborowy. Komitet wraz z kolegium rządzi sprawami instytucji zboru, których jest z górą 20, (szkoły, gimnazjum, ochronki ochroniska i t. d.) Cały ten zarząd zgodnie z charakterem ogólnu wyznawców jest polski. Po nad wszystkimi zborami ewangelickimi Królestwa Polskiego istnieje instytucja rządowa, konsystorz, w której połowa członków i przewodniczący jest mianowana z ramienia rządu. Na czele stoi prezes-niemiec. Pomiedzy władzą demokratyczną — kolegium — szczerze polską a konsystorzem urzędowym doszło do konfliktu.

Konsystorz żądał zmiany ustawy wyborczej na zebraniach ogólnych. Dotychczas członkowie wybierali wprost tylko członków komitetu i na liście kandydatów wypisywali nazwiska swoich wybrańców.

Natomiast wybory na członków kolegium odbywały się pośrednio na kandydatów, wystawionych przez te dwa ciała, po porozumieniu kolegium z komitetem.

Oczywiście ustawa ta, oparta na przestarzałym systemie, wymaga reformy. Z drugiej strony inicjatywa powinna była wyjść ze strony zborowników ew. samego kolegium; że tego nie uczynili, postąpili źle, i dali broń konsystorzowi, który użyć jej mógł dla innych celów.

Jak wszelka interwencja dana, tak i interwencja konsystorza, stojącego po za wpływem członków jest niemile widziana. W danym wypadku uwagę wszystkich zwróciła jednoczesna agitacja wśród pewnej liczby członków zboru, niemców, z p. Francmanem na czele, którzy naraz poczuli się ogromnie pokrzywdzonymi i zapragnęli również bezpośrednich wyborów do kolegium.

owiadają, że pragnęli oni proporcjonalnego przedstawicielstwa w kolegium t. j. aby proporcjonalnie do ilości niemców, było tyleż niemiec-kich członków kolegium.

P. Francman, pilnując ściśle, aby zapisujący się członkowie, którzy po opłacie 1 rb. rocznie, nabywali prawa głosu na zebraniach, brali tylko kwity niemieckie, działał świadomie. Czy trwa

on w tymże zamiarze dalej — niewiadomo. Dość, że przychodzili ludzie, mówiący w domu po polsku, a za namową p. Fr. żądający kwitów niemieckich.

To dało powód do alarmu w prasie, że niemcy są siłą w zborze, a również najniepotrzebniej samym niemcom dodało lepszego pojęcia o swej liczbie.

Tymczasem na zebraniu zborowym okazało się, że na 350 uczestników polaków było 10 niemców, rozumiejących po polsku. Jakież wnioski wyprowadzić należy w interesie języka i praw wyznawców polaków?

1) Kłamstwem jest, że niemcy stanowią choć niewielką mniejszość, 3 proc. niemców znajduje się w każdej parafii katolickiej Warszawy. W żadnym parlamencie ani stowarzyszeniu praw kilku jednostek nie uznaje się.

2) Charakter polski zboru powinien podkładać kolegium, a) przeprowadzenie jednostopniowych wyborów, b) usunięcia t. zw. łomaczów zboru.

3) Uwzględniając nawet prawa jednostki, należy zgodzić się, aby raz na miesiąc odbywały się kazania niemieckie tak, jak gdzieindziej polskie.

4) Konsystorz, o ile stoi na straży sprawiedliwości i postępu, powinien zażądać, aby we wszystkich miastach gubernialnych Królestwa i w Łodzi — liczba kazań polskich była równa niemieckim.

5) Społeczeństwo nasze powinno zrozumieć, że już dziś olbrzymia większość protestantów kraju, to polacy. Co się tyczy zaś zborów Warszawy i Mazowsza (łomżyńskie i suwalskie), to te są prawie wyłącznie polskie.

Tego rodzaju stanowisko społeczeństwa ułatwi wobec nadchodzących wyborów do kolegium, zdławienie zasilanego z zewnątrz szowinizmu niemieckiego.

„Czystość — to zdrowie”.

Pod powyższą nazwą urządzona ma być na wiosnę roku przyszłego, przez «Towarzystwo higieny praktycznej im. Bolesława Prusa», wystawa dydaktyczna tak przygotowana, aby mogła pełnić rolę wystawy ruchomej, podróżującej po całym kraju.

Tymczasowy szkic programu obejmuje:

- 1) Czystość w życiu dziecka: kąpiel, pieluchy, karmienie, pokój dziecięcy, kołyska, łóżko, pościel, czystość u dzieci starszych, zabawy, ubranie.
- 2) Czystość w szkole: ściany, podłogi, oświetlenie i przewietrzanie. Czystość w ochronach, szwalniach, zakładach wychowawczych i t. p. Kąpiel dla dzieci i czystość ciała.
- 3) Czystość osobista: kąpiele, natryski, łaźnie, mycie rąk, głowy, bielizna, ubranie.
- 4) Czystość w kuchni. Czystość pokarmów.
- 5) Czystość w mieszkaniu: ściany, podłogi, sprzęty, przewietrzanie i ogrzewanie.
- 6) Czystość w biurach i urzędach publicznych.
- 7) Czystość w sklepach, warsztatach i fabrykach.
- 8) Czystość w teatrach i salach publicznych.
- 9) Czystość na ulicy i w ogrodach publicznych.
- 10) Czystość na kolejach, w tramwajach, drożkach i t. p.
- 12) Brak czystości a choroby. Choroby zakaźne i inne u nas w zależności od braku czystości.

Gruźlica a czystość.

Jak widzimy, program jest obfity i może uwydatnić w stopniu dostatecznym znaczenie czystości dla zdrowia.

Prócz tego jednak, chcąc, aby wystawa trwała po sobie zostawiła ślady, Tow. hyg. im. Prusa ogłosi konkursy za najlepsze pod względem utrzymania w czystości, najtańsze i najtrwalsze:

- a) sprzęty domowe dla mieszkań jednoizbowych;
 - b) ubranie dla dzieci;
 - c) ubranie dla dorosłych;
 - d) spluwaczki;
 - e) przyrządy do odkurzania mieszkań i mebli.
- Towarzystwu higieny Prusa za podjęcie tego zadania należy się szczerzy poklask, ponieważ wystawa taka skutecznie przyczynić się może do sze-

zenia czystości i poznania błogich jej skutków, dotychczas tak przez masy lekceważonych.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Strachoty. Jutro Radziwoja.

ZEBRANIE Dziś ogólne zebranie Stow. pracowników notaryatu w lokalu Stow. majstrów fabrycznych (Nowy Rynek 5). Początek o godz. 8 wieczorem

KRONIKA.

(m) W sprawie nabycia pałacu s. p. Juliusza Kunitzera. Urząd starszych Zgromadzenia kupców m. Łodzi oraz komitet giełdowy łódzki, pragnąc uczcić pamięć s. p. Juliusza Kunitzera, powzięły, jak wiadomo, zamiar nabycia pałacu po nim pozostałego przy ul. Spacerowej, celem utworzenia instytucji społecznej imienia nieboszczyka. W tym celu wyżej wymienione instytucje rozesłały zaproszenia do 170 osób ze świata przemysłowo-handlowego tutejszego, wzywając je do przybycia na zebranie, na którym miała być omówiona sprawa powyższa. Zebranie to wyznaczono zostało na wczoraj na godzinę 5 po południu w gmachu Giełdy przy ul. Benedykta № 8. Na zebranie powyższe przybyła za ledwie dziesiątą część całej liczby zaproszonych osób.

Zważywszy na doniosłą dla kupiectwa miejscowego sprawę, godziłoby się zapewne inaczej nieco ją traktować, lecz nad tem przejdziemy do porządku dziennego.

Po stosunkowo krótkich debatach uchwalono, żeby pałac po s. p. Juliuszu Kunitzerze nabyć na użytek instytucji handlowo-przemysłowej społecznej.

A że kupno takie, ze względu na dość znaczną sumę szacunkową, uskutecznione być może jedynie przy jaknajliczniejszym udziale społeczeństwa miejscowego, przeto zebranie wczorajsze uchwaliło zbieranie deklaracji na uczestnictwo w tem kupnie.

Zgromadzeni uprosili mecenasa Rosmana o odroczenie terminu licytacji na pewien czas, t. j. do sierpnia, ewentualnie do października r. b., motywując prośbę swą tem, że termin dnia 14 lipca r. b. jest stanowczo za krótki do zgromadzenia potrzebnych funduszy.

Tak więc przypuszczać należy, że sprawa nabycia pałacu po s. p. J. Kunitzerze została wczoraj rozstrzygnięta ostatecznie i to pomyślnie dla miasta, gdyż utworzenie w nim muzeum przemysłowo-handlowego posiada dla miasta znaczenie pierwszorzędne.

Jednocześnie na zebraniu wczorajszym wyjaśniono, że wiadomość, podana przez pisma miejscowe, a powtórzona przez prasę warszawską, jakoby p. Biederman zaofiarował 50,000 rb. na cel nabycia gmachu, z warunkiem przeznaczenia tegoż na cele użyteczności publicznej, jest absolutnie bezpodstawną i na żadnych dowodach rzeczowych nie oparta.

(h) Ze zgromadzeń cechowych. Wczoraj, o godzinie 4-ej po południu przy ulicy Pańskiej nr. 99, pod przewodnictwem starszego majstra p. Roberta Grampera, w obecności asesora cechowego p. Stanisława Bocheńskiego odbyło się posiedzenie członków zgromadzenia majstrów slusarskich. Zapisano 6 uczniów, wypisano na czeladników 15 praktykantów i przyjęto jednego do grona majstrów.

— Przy ulicy Piotrkowskiej nr. 130, pod przewodnictwem starszego majstra p. Adolfa Krügera odbyło się posiedzenie członków zgromadzenia majstrów blacharskich. Zapisano 1 ucznia, wypisano 2 na czeladników i przyjęto jednego do grona majstrów. Po załatwieniu formalności urzędowych, omówiono kilka kwestyi małej wagi, dotyczących gospodarki wewnętrznej.

(j) Z Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń. Zarząd wzajemnych ubezpieczeń w Warszawie wydał w roku bieżącym bezterminowe świadectwa na prawo oceniania gmachów na wypadek pożaru 164 technikom prywatnym.

(j) Z kasy powiatowej. W ciągu maja r. b. wpłynęło do kasy powiatowej łódzkiej podatków:

a) państwowych	11,727 rb. 65 kop.
b) specjalnych	12,825 „ 10 „
c) różnych nieprzewidzianych	285 „ 38 „

Razem 24,837 rb. 63 kop.

Zatw. przez Min. Szkoła Akuszeryjna Dr. Rejsa
Spr. Wewn. **Szkoła Akuszeryjna Dr. Rejsa**
w Warszawie, Foksal № 13, tel. 3592. — Zapis učenje codziennie od 11-ej do 1-ej. Początek wykładów 1/14 lipca 1909 r. Patent szkolny daje prawo praktyki w Królestwie i Cesarstwie. Egzamin dla eksternistek odbędzie się w lipcu. Do zakł. położn. przyjmują się bezpłatnie osoby, spodziewające się słabości 1097-10-4

Ceny niższe.

Dla letników

Masło świeże solone do bułek, wytrzymałe na upał w specjalnie starannym opakowaniu poleca 1186

Skład Masła

ulica Piotrkowska № 117.

Tym, którzy raczyli nadesłać słowa uznania za skuteczność mego Mydła „Zdrowia“ przeciwko krostom, pryszczom, zaczerwienieniu, wągrom, apierchnięciu etc., składam podziękowanie, polecając jednocześnie nowy artykuł o niebывалых zaletach „WŁOSOL“, krem do mycia głowy, który daje włos pełny i od łupieżu wolny, wzmacnia cebulki włosowe i zapobiega wypadaniu włosów. Aby umożliwić stosowanie „WŁOSOLU“ wśród najszerszych warstw, postanowiłem dostarczać w ciągu 4 ch miesięcy próbne słoiki po cenie kosztu. ŻĄDAĆ WSZĘDZIE po 23 kop. **Wiktor Askanas** Warszawa, Sienna 8, tel. 170-94 Marszałkowska 139. Sprzedaż hurtowa w Łodzi: **W. Szayerowicz i S-ka.**

Zakład 8-klasowy żeński filologiczny z kursem gimnazyów męskich **Zofii Libiszowskiej**

przy ul. ZAWADZKIEJ Nr. 24

Kancelarya Szkoły podczas ferii letnich przyjmuje zapisy w poniedziałki, środy i piątki od godziny 2¹/₂ do 4-ej po południu. Korepetycje wakacyjne. 1196-15-5

Dawniejsza klinika prof. Dr. Lassara dla chorób skórnych i włosów.
Niniejszem donosimy, dla uniknięcia pomyłek, że klinika, założona przez profesora Lassara, dla chorób skórnych i włosów w Berlinie N.W. przy Karlstrasse № 19, będzie pod dozorem dawniejszych asystentów **Dr. E. Isaaka** i **Dr. M. Friedländera** bez najmniejszych zmian nadal prowadzoną. Specjalny oddział dla leczniczych kąpiel, a mianowicie: oświetlenia Röntgena, leczenia Radium oraz kosmetycznych i chorób włosów będzie znacznie powiększonym i jak najnowszymi urządzeniami zaopatrzony. Dla uniknięcia pomyłek, zwracamy szanownej publiczności uwagę, że drugi podobny instytut pod nazwiskiem prof. Lassara nie istnieje ani w kraju ani zagranicą. 1024-5-2

Fabryka wyrobów metalowych odlewnia i wylaczalnia metali **Adolf Ereciński**

Łódź, Piotrkowska 119.

Poleca: wyroby platerowane, niklowane i brązowe, lampy gazowe i elektryczne. Przyjmuje zamówienia na: roboty kościelne, salonowe, urządzenia wystaw sklepowych metalowych. Odnawia srebra i złoci w ogniu, srebro, nikluje, złoci, oksyduje i t. p. Reparacje w zakres specjalności wchodzące. Ceny możliwie niskie. 1296-2-2

Rutynowany Buchalter

chrześcijanin, poszukuje prowadzenia ksiąg handlowych, sporządza bilanse, przeprowadza kalkulacje, ma kilka godzin wolnych.

Łaskawe oferty w „Rozwoju“ pod „Buchalter“.

FABRYKA WYROBÓW STOLARSKICH I POSADZEK ANTONIEGO PASZCZYŃSKIEGO
przeniesioną zostaje z dnem 14 lipca r. b. na ul. Pańska № 68, w Łodzi. 1198 4

Specjalista chorób skórnych weneryczn. i niemocy płciowej **Dr. St. LEWKOWICZ**
Zachodnia 33 (obok Lombar, akc.)
Przyjmuje od 9-1 i od 6-8, dla pań od 5-6. W niedziele tylko od 9-3 po poł. 114r
Badanie krwi przy syphilis

Specjalista chorób skórnych, włosów, wenerycznych i dróg moczowych
Przyjmuje codziennie od 8-1 w południe i od 4-8 wieczorem; w niedziele i święta od 9-2 w poł.
Dla pań osobna poczekalnia.
Dr. B. Rejt,
ulica Średnia № 5. 149r

Dr. H. Sadowski
asystent C. W. Uniwersytetu przyjmuje z chorobami wewnątrz nemi (spec. żołądka i kiszki). **Dzielnia № 3.**
od 5 do 7-ej 2150 -r

Dr. L. PRYBULSKI
CHOROBY WŁOSÓW, SKORNE, WENERYCZNE I MOCZOPŁCIOWE.
Przyjmuje od godz. 8-1 r. i od 6-8 w., panie od 5-8 po poł., w niedziele od 9-1 rano i od 8-6 po poł. 1420-r
Ul. Południowa № 2.

Dr. S. SZNITKIND
Średnia № 2.
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe, Leczenie elektryczną i masażem
Przyjmuje od g. 8-11 rano. od 5-8¹/₂ wiecz. 469-r

Doktor **Eugenia Kerer-Gerszuni**
CHOROBY KOBIECE I AKUSZERYA
Piotrkowska 121
Przyjmuje od 9 do 11 rano i od 3-5 p. p. 502-r

Dr. S. KANTOR
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. Krótka № 4.
Przyjmuje od 8-2 r. i od 6-9 wiecz., panie od 5-6. 1816

Dr. H. Szumacher
choroby weneryczne i skórne
Nawrot 2.
Przyjmuje od 8-10¹/₂, i od 6-8 po poł., panie od 5-6. W niedziele i święta od 8-1 r. 637r

Dr. L. KLACZKIN
Konstantynowska 11.
Syphilis, skórne, wener., choroby dróg moczowych.
Przym. od 8-1 rano i od 5-8 w., dla dam od 4-5. W niedziele i święta tylko do 1 rano. 746-r

Dr. Henryk Trenkner
choroby dzieci mieszkające obecnie
PIOTRKOWSKA 145, telef. 41
Przyjmuje od 8-9 r., 5-7 po poł., w dni świąt. do 9¹/₂ rano. 1485r

Dr. Wacław Bernard
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
ZAWADZKA 29. 1761 r

Dr. E. Sonnenberg
Choroby skóry, dróg moczowych i weneryczne
CEGIELNIANA 14.
Od g. 11-1 i 4-7¹/₂ w. 79r

ODDAM
na Łódź wyłączną sprzedaż pierwszorzędnej maszyny do pisania. Reflektant musi posiadać około tysiąca rubli kapitału Oferty sub „W. S. W.“ Biuro ogłoszeń Motzi i S ka. Warszawa, Marszałkowska 130 1268-2-2

Radykalnie i szybko leczy **HEMOROIDY**
wstrzymuje krwawienie najnowszy środek „**RATELIN**“
P-ra Hebdy
Zastępstwo na Łódź **Apteka Müllera.**
Skład główny w aptece Koscińskiego w Warszawie. 1216 10 6

DOM
wzmą w dzierżawę na dłuższy czas. Oferty z podaniem warunków ogólnych, proszę składać w „Rozwoju“ pod „Dom“. 1286:3 3

3 ruble nagrody
Zgubiono pierścionek złoty z turkusem, napis: „Od J. W. roku 1880“. Łaskawy znalazca odnieście do Adm. „Rozwoju“ za powyższą nagrodą. 1289-3 3

8 dni tylko!
Zupełna wyprzedz letnich **KAPLUSZY, CZAPEK, CZAPCZEK i GUNIEK** zakopiańskich nader tanio! Oryginalne kapelusze **Panamskie** za bezcen. **Mikołajewska № 23, AJFER.** 1293-3-2

W dom. Dzielin pod Staradzem jest do sprzedania **200 cetn. siana.** Tamże do wydzierżawienia na lat kilka **MLYN wodny i ogród warzywny.** Wiadomość na miejscu. 1298-3-2

Doświadczony korepetytor
ukończywszy gimnazjum, poszukuje korepetycji. Zawiadomienia listownie: **Ul. Łuży № 11, Kolanowski.** 1285-3-2

APARATY OPRYSKIWACZE „FLX“

do białenia płóców i ścian, dezynfekcji koni, bydła i mieszkań, opryskiwania drzew etc, znajdują się na składzie u **E. GUNDELACHA, Zakład Ogrodniczy, Piotrkowska № 127; w filii Piotrkowskiego Tow. Rolniczego, Konstantynowska 5, oraz Piotrkowska № 182 m. 13.** 1197-10-6

M. GRODZICKI
Tanie i w wyborowym gatunku **Wina, wódki, towary kolonialne**
POLECA
w przeniesionym składzie na rogu ulic **św. Anny i Piotrkowskiej 165**
nagrodzonymi medalami na wystawach w Rostowie i Krzywym Rogu.
M. GRODZICKI.
2454

Przyjmuję nadrabianie **pończoch.**
MIKOŁAJEWSKA 59 m. 56
2-gie piętro.

Zatrzymaną klaczką z gwiazdką na czole prawnym właściciel może odebrać w **Przytułisku dla zwierząt, Wólczańska 72**, za zwrotem kosztów ogłoszeń i utrzymania, w ciągu ośmiu dni, po upływie których wspomniana klacz zostanie sprzedana przez publiczną licytację. 1279-3-3

EGZYSTUJĄCA OD LAT 17 W ŁODZI **Pracownia haftów i ZNACZENIA BIELIZNY D. Mazurkiewiczowej**
Przejazd 12 m. 14,
w podwórzu, w oficyjne II piętro przyjmuje wszelkie roboty w zakres haftu wchodzące, wykonywa takowe starannie, na czas oznaczony, po możliwie niskich cenach. **Przyjmuje się uczennice.**
Ulica PRZEJAZD Nr 12.

DWIE.
Powieść **JÓZEFA GRAJNERTA.**
Cena dla prenumeratorów „Rozwoju“ **kop. 20.**

Do sprzedania **2 domy drewniane**
po 2 mieszkania i jeden o 8-10. Obejrzeć można. **Suwalska 18.** 1260-3-3

Pracownia Gorsetów
dawniej Mikołajewska 53 **NATALII KĘDZERSKIEJ**
przyjmuje obstalunki i reperacje. 1575 **Piotrkowska 115 m. 6.**